

Oikaisuvaatimus/ Ympäristöjohtajan päätös §27/2026/ Rikkidioksidi mittalaitteen hankinta

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 13.05.2026 § 26
710/02.08.00/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
ympäristötarkastaja Essi Holopainen
puh. 044 718 2004
ympäristöjohtaja Tanja Ahonen
puh. 044 718 2141
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöjohtaja Tanja Ahonen

Ympäristö- ja rakennuslautakunta hyväksyy oikaisuvaatimuksen ja ympäristöjohtajan päätös (§27/2026) kumotaan. Kaupunki aloittaa ko. asiassa uuden hankintamenettelyn.

Päätös

Ympäristö- ja rakennuslautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän päätösehdotuksen.

Merkittiin, että ympäristötarkastaja Holopainen poistui asiakohdan käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

Selostus

Kuopion, Jyväskylän, Varkauden ja Siilinjärven ilmanlaadun seurantaohjelmaan vuosille 2024-2028 sisältyy investointina rikkidioksidin mittalaitteen hankinta Kuopioon vuonna 2026.

Kuopion kaupungin ympäristösuojelu on 9.2.2026 pyytänyt tarjoukset rikkidioksidin mittalaitteesta HNU Nordion Ltd Oy:ltä, Norsk Analyse Oy:ltä ja Kontram Oy:ltä.

Kuopion kaupungin alueellinen ympäristönsuojelu pyysi tarjousta rikkidioksidin (SO₂) jatkuvatoimiseen mittaukseen (trace level, TLE) ulkoilmasta soveltuvasta mittalaitteesta Kuopion kaupungin ilmanlaadun mittausverkostoon. Tarjouspyynnön lähettämisen jälkeen tuli joitakin kyselyitä ja 10.2. tarjouspyyntöä tarkennettiin seuraavasti:

”Täsmennämme, että tarkoitamme laitemallia, joka on suunniteltu erityisesti alhaisten pitoisuuksien mittaamiseen ulkoilmasta. Laitemallin nimitys/termi voi olla valmistajasta riippuen eri. Meillä on se käsitys, että tällaisia "alhaisen pitoisuuden mittaamiseen tarkoitettuja" laitemalleja ei ole erikseen tyyppihyväksytty TUV:ssa, vaan niihin sovelletaan sen "perusmallin" tyyppihyväksyntää. Tässä tapauksessa tyyppihyväksyntä katsotaan plussaksi, mutta hyväksymme myös ei tyyppihyväksytyt laitteet tarjouskilpailuun.”

Ympäristöjohtajan päätöksellä §27/2026 Kuopion kaupungin alueellinen ympäristönsuojelu tilasi rikkidioksidin mittalaitteen HORIBA APSA-380 HNU Nordion Ltd Oy:ltä hintaan 15 900 € (ALV 0 %) tarjouksen 12144 (päivätty 27.2.2026) mukaisesti.

Norsk Analyse Oy on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen 27.3.2026

”Pyydämme ystävällisesti oikaisua Kuopion Kaupungin alueellisen ympäristönsuojelun tekemään hankintapäätökseen.

Hankintapäätöksestä huomaamme, että kolmesta tarjoajasta meidän lisäksi toinen tarjoaja eli Kontram on tarjonnut vaatimukset täyttävän laitteen. Mielestämme hankintapäätöksen voittanut laite Horiban APSA-380 ei täytä hankintapyynnön ja lisätarkennuksen vaatimuksia.

Jos kuitenkin hankintapyynnön ja lisätarkennusten ”Trace level” vaatimukset jätettäisiin päätöksenteossa huomioimatta (mikä olisi ristiriidassa hankintapyynnön ja lisätarkennusten kanssa), tarjosimme samalla kertaa kaksi vaihtoehtoista tuotetta eli myös tuon hankintapyynnössäkkin mainitun ”perusmallin”. Norsk Analysen sähköposti 18.2.26 sisälsi tarjouksen myös vaihtoehtoisesta perusmallista (Tarjous FI-Q0066g-4). Nyt kun hankintapäätöksessä on päätetty hankkia vaatimuksista poiketen ja tarjoajille poikkeamasta ilmoittamatta ns. ”perusmalli” niin on mielestämme väärin, että yhden toimittajan perusmallia on verrattu muiden toimittajien vaatimukset täyttäviin Trace-level tarjouksiin, vaikka meilläkin oli tuo perusmalli tarjottuna.

Meidän perusmallin T100 on siis hankintapyynnön mielestämme virheellisesti voittanutta Horiban APSA-380 laitetta 15900€-14193€=1707€ eli merkittävästi halvempi.

Loppuun toteamme, että mielestämme hankintapyynnössä ja lisätarkennuksissa annettiin harhaanjohtavaa tietoa laitteen vaatimuksista ja hankittiin vaatimukset täyttämätön laite. Norsk Analyse osasi kuitenkin varautua siihen, että näin kävisi ja tarjosi siitä syystä perusmallin, jos kävisi niin että perusmalleja vertailtaisiin. Näin ei kuitenkaan käynyt vaan yhden tarjoajan perusmallia vertailtiin muiden Trace level laitteisiin, vaikka tarjouspaketissa oli selkeästi erillinen tarjous/hinta tälle perusmallille.”

HNU Nordion Ltd Oy:ltä on pyydetty vastine oikaisuvaatimukseen. HNU Nordion on vastineessaan 24.4.2026 katsonut, että Norsk Analysen oikaisuvaatimus on aiheeton. Oikaisuvaatimuksessaan Norsk Analyse viittaa laitteen tarjoamamme laitteen kyvykkyyteen ja teknisiin spesifikaatioihin, sekä laitteen hankintahintaan. Vastineen mukaan HNU:n tarjoama HORIBA APSA-380 analysaattorilla on markkinoilla olevista tyyppihyväksytyistä laitteista alhaisin havaintoraja ja sen puolesta tarjoaja katsoo sen täyttävän tarjouspyynnön tekniset vaatimukset kokonaisuudessaan ja 10.2.2026 saapuneen tarkennuksen jälkeen jopa parhaiten. Vastineen mukaan myös HORIBA-ASPA 380 olisi kokonaistaloudellisesti edullisin. Vastineessa tuodaan esille, että kokonaistaloudellisuutta arvioitaessa on hinnan lisäksi huomioitava muun muassa seuraavia asioita. ”On tärkeää arvioida huollon vasteaika ja hinta laitteen jälleenmyyjän osalta. Tilanteissa, joissa laitetta ei pystytä korjaamaan jälleenmyyjän tiloissa on oleellista ymmärtää myös laitevalmistajan huollon sijainti ja saavutettavuus. Lisäksi kokonaistaloudellisesti on oleellista tietää laitteen varaosien saatavuus tarve ja niiden hinta. Lopuksi kokonaistaloudellisuutta arvioitaessa on hyvä kiinnittää huomiota myös virrankulutukseen, koska laitteet ovat käytössä ympäri vuorokauden.”

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointia ei tehdä, kun kyseessä on oikaisuvaatimuksen käsittely (Kh 21.10.2024 § 293).

Liitteet

- Liite 1. Tarjouspyyntö rikkidioksidin mittalaite
- Liite 2. Tarjous HNU Nordion Ltd Oy (ei julkaista internetissä)
- Liite 3. Tarjous Kontram Oy (ei julkaista internetissä)
- Liite 4. Tarjous Norsk Analyse T100(ei julkaista internetissä)
- Liite 5. Tarjous Norsk Analyse Oy T100U (ei julkaista internetissä)
- Liite 6. Viranhaltijan päätös Rikkidioksidi mittalaitteen hankinta
- Liite 7. Oikaisuvaatimus Rikkidioksidi mittalaitteen hankinta (ei julkaista internetissä)
- Liite 8. Vastinepyyntö oikaisuvaatimukseen
- Liite 9. Vastine oikaisuvaatimukseen HNU Nordion_24042026 (ei julkaista internetissä)